

Bucota, ki sta čakala pred jamo, kurila ogenj in kuhala čaj.

Do devete ure zjutraj smo bili vsi zunaj. Po dvainsedemdesetih urah teme nas ponovno obsije prijazno, zvesto sonce. Spremlja nas vse do koč, kjer po ograji razobesimo mokro in umazano opremo, ki pa nima časa, da bi se posušila. Ker manjka ljudi, da bi iz jame pobrali opremo, so fantje iz naše druge ekipe zvečer ponovno v jami. Opreme pa je preveč in tako gremo v soboto zjutraj še enkrat v jamo tudi fantje iz prve ekipe.

V soboto popoldne smo zapustili jamo Gouffre Berger in vasico Lans en Vercors. Zahajajoče

sonce nas je pozdravljalo iz za zasneženih vrhov. Vračali smo se domov. Motor je pel staro pesem, naše misli pa so plavale globoko po podzemlju, kamor se bomo zagotovo še vrnili.

Rad bi se zahvalil vsem, ki ste znali prisluhniti našim prošnjam in ste nam pomagali pri izpeljavi akcije. Naši mecenji so bili Postojnska jama, Zavarovalnica Triglav, Pivovarna Union, Mercator Nanos, Mlinotest in Fructal iz Ajdovščine, Strugarstvo Štefan Hren, Sobopleskarstvo Peter Kogovšek, Econocom, Okrepčevalnica »Žakelj«, trgovine Ajda, Rdeča kapica, Breza in bife Baron, predvsem pa domači in prijatelji.

NESREČNI SLOVENSKI ODPRAVI STA VNDARLE HOTELI DOSEČI NEKAJ VEČ

PIČLA HIMALAJSKA JESEN

JÓZEF NYKA

V pomonsunskem času je v Himalaji nasploh precej večji odpravarski promet kot v spomladanskem času. Niti lansko jesen ni bilo nič drugače. Več kot 75 odprav je ta čas prišlo v Nepal ter na mejne vrhove s Tibetom in Siki-mom. Cilji so bili vrhovi približno 25 gorá. Vremenske razmere niso bile — z izjemo Makaluja in Anapurne — prav slabe, kar je 35 skupinam (približno 50 odstotkov) zagotovilo uspeh. Tudi število nesreč je bilo manjše kot prejšnja leta: sedam gornikov je umrlo v Nepal, Tibetu in Sikimu.

Od 75 odprav je bilo 20 mednarodnih in le sedem jih je štel več kot deset udeležencev. Nobena od odprav ni bila močnejša od 15 ljudi, kar je precej bolje kot prejšnja leta. Nacionalna moštva so bila to pot najštevilnejša iz Francije (10), Španije (9), Amerike (7) in Japonske (6). Najbolj atraktivni cilji so bili — poleg Everesta seveda — Čo Oju (15 skupin, 10 uspešnih), Ama Dablam (10 skupin, le ena uspešna) in Daulagiri (6 skupin, vsem je bila usojena sreča, da so prišle na vrh). Na Mount Everestu (12 skupin, 9 s severa) so 1. septembra začeli veljati novi nepalski predpisi, kar zadeva bistveno zvišanje taks in omejitev števila udeležencev (5 in največ dodatna 2). Ti ukrepi so umirili stanje na ledeniku Kumbu (še spomladi je 50 odstotkov vseh odprav šlo v Nepal proti Everestu, jeseni pa le še 6 odstotkov). Največ moštev je imelo v načrtu osemstisočake (45 skupin, kar je 60 odstotkov), skoraj vsa pa so poskusila svoje cilje doseči po »normalnih« smereh. Seveda je bilo nekaj izjem — japonski poskus, da bi priplezali na deviški Gimmigela (Twins, 7350 m), je že bil eden od takih.

Navajamo le nekatere od zanimivejših dosežkov.

- Na Mount Everestu je bila ena od najboljših odprav GMHM pod vodstvom **Alaina Estevea**. Dne 6. in 9. oktobra je prišlo pet udeležencev skupaj s štirimi šerpami na vrh, od tega dva Francoza brez uporabe dodatnega kisika. Poleg tega je 4. oktobra **Gerard Vionnet-Fuasset** s šerpo prišel na sosednji Lotse (8501 m). Ob tem je vredno omeniti, da so se člani odprave doma aklimatizirali v dekompresijski komori, v kateri so bile pripravljene razmere do višine 8850 metrov, temperature do 30 stopinj pod ničlo in veter, ki je pihal s hitrostjo do 50 kilometrov na uro.

- Kot alpinistični vrhunec sezone je mogoče smatrati japonski drugi vzpon na mogočni Chomo Lönzo (7816 m). Po velikih naporih, ki niso bili brez nevarnosti, sta 24. oktobra **Hiroaki Takeishi** in **Katsumasa Takahashi** stala na vrhu, ki so ga bičali orkanski vetrovi. Ta skupina je kot prva nasploh priplezala na ta vrh s tibetanske strani, ki je bila do leta 1992 iz političnih vzrokov zaprta. To je vsekakor pionirski podvig, ki ima velik pomen za prihodnost.

- Član odprave na Makalu, ki jo je vodil **Jean Coudray**, je bil popolnoma slepi poštni uslužbenec **Guy Gerard** (48), ki je dotlej opravil številne lepe visokogorske ture v Alpah. Odprava se je morala vrhu odpovedati, vendar je slepemu gorniku, ki sta ga spremljala njegova žena in vodja odprave, uspelo priti višje od 7200 metrov.

- Z dvema novima smerema se je Poljak **Krzysztof Wielicki** vrnil domov. Prvo je potegnil po zahodnem pobočju Čo Oja, drugo v drznem solo vzponu v zahodni steni Šiše Pangme. S Čo Oja se je vrnil z ugotovitvijo, da

se vse skupine niso potrudile, da bi prišle čisto na glavni vrh: za marsikoga je bil rob uravnave preprosto vrh. — Wielicki ima zdaj na svojem seznamu deset osemtisočakov, od tega tri zimске prve pristope.

- Veliko so si poznavalci obetali od švicarskih gorskih vodnikov **Erharda Loreta** in **Jeana Troilleta**. Odpravila sta se na Kangčendzeno z visoko postavljenim ciljem, da bi opravila prečenje jugozahodni greben — Južni vrh (8500 m) — Glavni vrh (8586 m) v alpskem slogu. Žal sta imela smolo: takoj po prihodu sta oba resno zbolela. Ko sta bila po mesecu dni pripravljena na podvig, se je izkazalo, da je snežna odeja prenevarna. Po živčnem čakanju so se odločili, da se bodo podvigu za zdaj odpovedali.

- Na Mount Everestu so starostni rekord, ki ga je imel od leta 1985 Američan **Richard Bass** (ob vzponu je bil star 55 let in pol), izboljšali za celih pet let. V Venezueli rojeni Španec **Ramon Blanco**, po poklicu kmet, je lanskega 7. oktobra prišel na vrh, ko je bil star 60 let in pol — resda s kisikovo masko na obrazu in čisto na koncu z močmi, pa vendarle. Na drugi strani masiva pa je moral 66-letni Američan srečanje z Everestom plačati z življenjem. V baznem taboru, pomaknjenem višje na goro, je zbolel in

nato umrl v baznem taboru. To je bil znanstvenik Nase in nekdanji astronaut, ki je leta 1985 poletel s Spacelabom 2, **Karl G. Heinz**. Zdaj je najstarejši človek med 120 žrtvami te gore.

Jeseni lanskega leta je priplezalo na Mount Everest 33 ljudi, od tega 27 z južne strani, na Čo Oju 39, Daulagiri 11, Manaslu 5, na Anapurni, Kangčendzengi in Makaluju pa kljub več poskusom ni bilo niti enega samega uspešnega vzpona na vrh. Kar pet žensk je stalo na osemtisočakah (brez Šiše Pangme), med njimi gospodična **Ginette Harrison**, ki je bila kot druga Britanka na Everestu.

In Slovenci? Le dve majhni skupini sta ta čas prišli iz Ljubljane v Nepal, obe pa sta imeli prav malo sreče. V vzhodni steni Vzhodnega Džanuja (7468 m) je bila zaradi nepretrganega padanja kamenja dosežena le višina 6800 metrov. Tudi poskus v južni steni Anapurne se je končal na tej višini in **Slavko Svetičič** lahko govori o sreči, da svojega padca ni plačal z življenjem. Toda obe slovenski skupini sta bili med zelo maloštevilnimi, ki so hotele v Himalaji narediti nekaj novega, kreativnega, ne pa samo doseči magično mejo 8000 metrov.

Zdaj čakamo na himalajsko pomlad — nemara bo prinesla več uspeha in manj nesreč.

Cene v planinskih kočah

Gospodarska komisija pri Upravnem odboru Planinske zveze Slovenije je prve dni letošnjega marca predlagala planinskim društvom, kakšne naj bi bile letošnje poletje in jesen najvišje cene za nočitve in osnovno prehrano v planinskih postojankah predvsem I. in II. kategorije, če se inflacija do jeseni ne bo povečala za več kot 10 odstotkov.

V sobah z eno do štirimi posteljami naj bi bilo treba za nočitev v planinski koči I. kategorije plačati 1300 in v koči II. kategorije 1000 tolarjev, v sobah s štirimi do osmimi posteljami 1100 (800) in na skupnih ležiščih 800 (600) tolarjev. To polno ceno naj bi plačevali vsi, ki niso člani Planinske zveze Slovenije ali planinske organizacije, včlanjene v UIAA. 50-odstotni popust na polno ceno naj imajo člani PZS z veljavno planinsko izkaznico (znamka za letošnje leto!) in planinskih organizacij, včlanjenih v UIAA, kar dokažejo z nalepko v izkaznici. 60-odstotni popust, ki pa velja le na skupnih ležiščih, naj imajo mladi planinci, alpinisti, vsi vodniki (MV, PLV in GV) ter člani GRS, GS, markacisti in nadzorniki TNP (vendar slednji le v planinskih postojankah v Triglavskem narodnem parku).

Dodaten 10-odstotni popust naj velja za tiste obiskovalce, ki imajo s seboj lastno posteljnino (spalno ruho). Ti morajo pri prijavi pokazati svojo spalno ruho, sicer plačajo normalno ceno. Društva in oskrbniki imajo pravico do občasnih kontrol ležišč in če ugotovijo zlorabo, lahko zahtevajo plačilo trikratne polne cene ležišča.

Do brezplačnega ležišča so upravičeni reševalci in markacisti na akciji. Pravico do popustov imajo seveda samo tisti obiskovalci, ki se izkažejo z veljavno planinsko izkaznico.

Člani slovenskih zamejskih planinskih društev in slovenskih planinskih društev v tujini so upravičeni do enakih popustov kot domači planinci. To pravico imajo tudi člani hrvaških planinskih društev glede na podpisan sporazum med planinskima zvezama Slovenije in Hrvaške (sicer pa je Planinska zveza Hrvaške tudi članica UIAA).

V planinskih postojankah I. kategorije naj bi letošnje poletno planinsko sezono stala enolončnica brez mesa 400 tolarjev (v planinski koči II. kategorije 300), enolončnica z mesom 560 (400) ter golaž ali segedinski golaž 700 (500) tolarjev. Čaj naj bi stal 80 (60), liter mineralne vode 300 (250) in pol litra piva 400 (200) tolarjev.